

Crna Gora

GLAVNI GRAD

GRADONAČELNIK

Broj: 01-018/21-12387/1

Podgorica, 17. decembar 2021. godine

Crna Gora
Pisarnica - Glavni grad - Podgorica

Primijeno: 20-12-2021				
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
02	016	21-1287		

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA

PODGORICA

Na osnovu člana 58 stav 1 tačka 2 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19 i 38/20) i člana 100 stav 1 tačka 2 Statuta Glavnog grada („Službeni list CG - Opštinski propisi“, broj 8/19 i 20/21), podnosim **Prijedlog odluke o donošenju Plana upravljanja za Park prirode “Komovi” na teritoriji Glavnog grada 2022 - 2026.**

Za predstavnika predlagača prilikom razmatranja Prijedloga u Skupštini Glavnog grada i njenim radnim tijelima, određen je **Miljan Barović**, sekretar Sekretarijata za planiranje prostora i održivi razvoj.

GRADONAČELNIK,
dr Ivan Vuković

**DOO "AGENCIJA ZA UPRAVLJANJE
ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA GLAVNOG
GRADA" PODGORICA**

**Broj: 433
Podgorica, 06. decembar 2021. godine**

Na osnovu člana 23 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Agencija za upravljanje zaštićenim područjima Glavnog grada“ Podgorica, Savjet Društva, na sjednici održanoj 06. decembra 2021. godine, d o n i o j e -

O D L U K U

- I U S V A J A S E** Plan upravljanja za Park prirode „Komovi“ na teritoriji Glavnog grada 2022-2026.
- II** Plan upravljanja za Park prirode „Komovi“ na teritoriji Glavnog grada 2022-2026, donosi Skupština Glavnog grada Podgorice, uz saglasnost nadležnog ministarstva i mišljenje nadležnog organa uprave.
- III** Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

SAVJET DRUŠTVA

Crna Gora
Glavni grad Podgorica
Sekretarijat za planiranje prostora
i održivi razvoj

Adresa: Ul. Vuka Karadžića br. 41
81000, Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 625 647, +382 20 625 637
fax: +382 20 625 680
e-mail:
sekretarijat.planiranje.uredjenje@podgorica.me

Broj: D 08-331-21/1480

22. novembar 2021. godine

IZVJEŠTAJ
o sprovedenoj javnoj raspravi povodom
Nacrta Plana upravljanja za Park prirode Komovi na teritoriji Glavnog grada
za period 2022-2026. godina

Shodno odredbama Zakona o zaštiti prirode („Službeni list Crne Gore“, br. 054/16 i 018/19), Agencija za upravljanje zaštićenim područjima Glavnog grada izradila je nacrt Plana upravljanja za Park prirode Komovi na teritoriji Glavnog grada za period 2022-2026. godina (u daljem tekstu Plan upravljanja).

Zaključkom broj 01-018/21-10290 od 27. oktobra 2021. godine, Gradonačelnik Glavnog grada utvrdio je Nacrt Plana upravljanja sa Programom javne rasprave.

Javna rasprava o Nacrtu Plana upravljanja organizovana je i sprovedena u skladu sa odredbama Odluke o učešću lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova („Službeni list Crne Gore - opštinski propisi“, br. 008/17).

Nacrt Plana upravljanja sa Programom javne rasprave, objavljen je na sajtu Glavnog grada i Agencije za upravljanje zaštićenim područjima Glavnog grada i isti je dostavljen odbornicima Skupštine Glavnog grada, Savjetu za razvoj i zaštitu lokalne samouprave Glavnog grada, mjesnim zajednicama Glavnog grada i nevladinom sektoru posredstvom Centra za razvoj nevladinih organizacija. Zaključak Gradonačelnika sa Programom javne rasprave objavljen je u dnevnom listu Pobjeda.

Javna rasprava je organizovana u trajanju od 15 dana, počev od 28.10.2021. godine zaključno sa 11.11.2021. godine.

Centralna javna rasprava održana je u zgradi Parlamenta, u press sali na I spratu, dana 03.11.2021.godine, sa početkom u 12:00 časova i istoj su prisustvovali predstavnici medija, zainteresovanih institucija i zainteresovane javnosti. Javnu raspravu su vodili Branka Knežević, pomoćnik sekretara Sekretarijata za planiranje prostora i održivi razvoj, Dragutin Đeković, direktor Agencije za upravljanje zaštićenim područjima Glavnog grada i Marija Vugdelić, glavni planer na izradi Plana upravljanja.

Tokom perioda trajanja javne rasprave Sekretarijatu za planiranje prostora i održivi razvoj elektronskim putem nijesu dostavljene primjedbe na Plan upravljanja.

Primjedbe od strane zainteresovane javnosti dostavljene su usmenim putem, tokom centralne javne rasprave i iste su navedene u nastavku, sa pratećim komentarima.

Primjedba Ivana Lakovića: Plan upravljanja nije dao osvrt na dosadašnja istraživanja vezana za katunsko nasljeđe rađena u okviru projekta „Katun“ koji su sprovodili Biotehnički fakultet Univerziteta Crna Gora i Istorijski institut.

Odgovor: Sugestija se uvažava.

U odjeljku 2.3.1. (strana 21) data je referenca na monografiju „Katuni Kučke planine“ autora Ivana Lakovića (2017.), uz napomenu da će se buduće aktivnosti Agencije po pitanju zaštite katunskog nasljeđa oslanjati na pomenuto istraživanje i biti definisane u saradnji sa ekipom stručnjaka koja je kompetentna za ovu tematiku. Istorijski institut, Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore su takođe dodati kao budući partneri u sprovođenju operativnih ciljeva koji se odnose na istraživanja i podršku katunima (operativni ciljevi 2.1.1, 2.1.2).

Primjedbe Ilije Perića:

- Plan upravljanja navodi da nema postojećih podataka o biodiverzitetu i da se predviđaju opsežna istraživanja, pri čemu su Komovi vjerovatno jedan od najistraženijih djelova Crne Gore sa velikim brojem podataka u stručnoj literaturi.

Odgovor: Sugestija se uvažava.

Prethodna formulacija se odnosila na situaciju da postojeći stručni podaci u ovom trenutku nijesu stavljeni u funkciju same zaštite. U odjeljku 3.1 (strana 35) i 4.4 (strana 47) dio teksta je preformulisano da ukaže na potrebu saradnje sa relevantnim stručnjacima u cilju korištenja postojećeg znanja za identifikaciju prioritetnih vrsta i staništa i definisanje ciljeva zaštite i monitoring protokola za njih.

U operativnom planu, pod operativnim ciljem 1.1.3. eksplicitno je dodata aktivnost izrade bibliografije stručnih referenci o Komovima u okviru baze podataka, da bi se imao uvid u postojeće podatke i izbjeglo dupliranje istraživanja u budućem periodu.

- Podaci o gljivama na teritoriji Parka nijesu ispravni – na ovoj teritoriji nalazi se mnogo više od 10 vrsta, a podaci o njima postoje kao objavljeni naučni članci.

Odgovor: Sugestija se uvažava.

Podatak od 10 vrsta preuzet je iz relevantnog dokumenta, ali od njegove izrade bilo je novih istraživanja koja su identifikovala veći broj vrsta, uključujući i neke nove za nauku. Stručni tim je u procesu prikupljanja dodatnih izvora literature (stručnih referenci) kojima će izmijeniti ovaj podatak u samom Planu. Predmet rada Agencije u narednom periodu će svakako biti kreiranje baze podataka o biodiverzitetu koja će se oslanjati na postojeće podatke objavljene u stručnoj literaturi.

U Aneksu 1, na strani 89 tekst je izmijenjen i glasi:

„Gljive predstavljaju jednu od najistraženijih grupa organizama na predmetnoj teritoriji, zahvaljujući višegodišnjim istraživanjima od strane Branislava i Olgice Perić. Među vrstama nalaze se i neke koje su detektovane po prvi put u nauci (kao na primjer *Alpova komovianus*, Moreau et al 2013). Među detektovanim vrstama je *Boletus regius* Krombh, vrsta od nacionalnog i međunarodnog značaja (zaštićena je zakonom u Crnoj Gori i nalazi se na Crvenoj listi ugroženih gljiva Evrope, A kategorije ugroženosti), a *Porphyrellus pseudoscaber* Secr. ex Singer 1945 je od nacionalnog značaja (zakonom zaštićena u Crnoj Gori).“

U operativnom planu, pod operativnim ciljem 1.1.2. dodat je i angažman stručnjaka za gljive, čiji inputi treba da pomognu u identifikaciji prioritetnih vrsta i/ili staništa odnosno lokaliteta, i definisanju ciljeva zaštite i monitoring protokola za njih.

Primjedbe Jelene Lazarević

- Erozijska je prisutna u velikoj mjeri zbog sječe.

Odgovor: U Planu je ta pojava evidentirana i navedena pod efektima neodržive eksploatacija šuma (strana 33).

- Obratiti posebnu pažnju na šume munike koje su izgorjele i devastirane.

Odgovor: Sugestija se uvažava.

U opisu efekata požara (strana 33) dodato je: Posebno su požarima devastirane šume munike. Tačni podaci o opožarenim površinama i njihovom stanju nijesu dostupni, što će biti predmet rada Agencije kroz operativne ciljeve 1.1.2, 1.1.3, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.2, 2.2.1.

- Bukva na predmetnoj teritoriji se nalazi na južnom obodu rasprostranjenja, te treba da se koristi kao sjemenski resurs.

Odgovor: Sugestija se uvažava.

U operativnom planu predviđena je mjera pošumljavanja (1.3.2), a dodato je da će se koristiti sjemenski resursi iz Parka.

- U Planu detaljno analizirati biodiverzitet.

Odgovor: Glavna svrha Plana je da definiše rad upravljača u narednom periodu. U tom pogledu, predviđeni su operativni ciljevi 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3 kao i drugi, kojima će se

detaljno analizirati biodiverzitet i njegovo stanje što će podrazumijevati analizu postojećih istraživanja i sprovođenje dopunskih, da bi se definisali konkretni ciljevi zaštite i pripremili akcioni planovi sa monitoring protokolima. Istraživanja će se vršiti u saradnji sa relevantnim institucijama i stručnjacima.

- Treba vršiti edukaciju o požarima i sprečavanju istih.

Odgovor: Plan je već predvidio poseban operativni cilj (1.2.3) koji adresira pitanja antropogenih požara i podrazumijeva sprovođenje edukacije, uvođenje sistema rane dojava i intervencije i nabavku opreme za gašenje požara na terenu.

Primjedbe Željka Popovića:

- Stočarski proizvodi iz Parka treba da imaju veću cijenu ili druge podsticaje.

Odgovor: Plan upravljanja već predviđa rad na uvođenju adekvatnih podsticaja za katunsko stočarstvo i njegove proizvode kroz operativni cilj 2.1.2. Agencija je već pokrenula proces zaštite geografskog porijekla kučkog sira i brendiranja proizvoda sa teritorije Parka.

- U domenu lovstva, odnosno sprečavanja krivolova treba dodati Upravu za šume i sekciju lovaca Kuča lovačke organizacije.

Odgovor: Sugestija se uvažava.

U Operativnom cilju 1.2.4. kao partner dodata je Sekcija lovaca Kuča.

- Katunski stočari nemaju pravo da uberu drvo za ogrijev, a to im je u interesu

Odgovor: Ova situacija je utvrđena tokom izrade Plana i razgovora sa katunskim stočarima. Kroz operativni cilj 2.1.1. Agencija će raditi na uvođenju i ove vrste olakšica za katunske stočare.

Obradila:
Marija Vugdelić

Marija Vugdelić

Бранка Кнежевић, dipl. biol.
ПОМОЋНИК СЕКРЕТАРА

Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Broj: 01/a-D-336211
Podgorica, 14.12.2021. godine

AGENCIJA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA PODGORICE

n/r direktoru Dragutinu Đekoviću

Predmet: Mišljenje na nacrt Plana upravljanja za "Park prirode Komovi" na teritoriji Glavnog grada za period 2022.-2026. god.

U skladu sa vašim zahtjevom od 03.12.2021. godine, a u vezi davanja mišljenja na Plan upravljanja "Park prirode Komovi" na teritoriji Glavnog grada, Agencija za zaštitu životne sredine ističe sljedeće:

Nakon izvršenog uvida u Plan upravljanja "Park prirode Komovi" i prihvatanja sugestija i komentara Sektora za zaštitu prirode, mišljenja smo da je planski dokument izraden u skladu sa uslovima iz člana 59. Zakona o zaštiti prirode (Službeni list C.G.br.54/16).

Srdačan pozdrav,

Direktor
dr. Atilano Gazdić ing. šumarstva

Obradila,
dr Milka Rajković-Mitrović
Sektor za zaštitu prirode

Milka Rajković-Mitrović

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
prostornog planiranja i urbanizma

Broj: 01- 907/4

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 200
fax: +382 20 446 215

Podgorica, 30.11.2021. godine

AGENCIJA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA PODGORICE
n/r Dragutinu Đekoviću, direktoru

Poštovani,

Na osnovu vašeg zahtjeva, poslatog mailom od 25.10.2021. god, za davanje mišljenja na Plan upravljanja parka prirode „Komovi“, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma daje sledeće mišljenje:

Nakon uvida u korigovani nacrt **Plana upravljanja za Park prirode „Komovi“**, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma konstatuje da su tražene dopune i sugestije u date dopisom br.01-907/2 uvažene, te u skladu sa tim daje **saglasnost** na predmetni planski dokument.

MINISTAR
Prof. dr Ratko Mitrović

Na osnovu člana 58 stav 7 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list CG", br. 54/16 i 18/19) i člana 54 stav 1 tačka 10 Statuta Glavnog grada („Službeni list CG - opštinski propisi“, br. 8/19 i 20/21), Skupština Glavnog grada – Podgorice, uz saglasnost Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma broj 01-907/4 od 30.11.2021. godine, na sjednici održanoj _____ 2021. godine, donijela je

O D L U K U

o donošenju Plana upravljanja za Park prirode "Komovi" na teritoriji Glavnog grada 2022-2026.

Član 1

Donosi se Plan upravljanja za Park prirode "Komovi" na teritoriji Glavnog grada 2022-2026., koji je usvojio Savjet Društva, na sjednici održanoj 06. decembra 2021. godine, Odlukom broj 433 od 06.12.2021. godine.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi“.

Broj:
Podgorica, _____ 2021. godine

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA – PODGORICE

**PREDSJEDNIK SKUPŠTINE,
dr Đorđe Suhih**

O b r a z l o ž e n j e

Članom 58 stav 7 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list CG", br. 54/16 i 18/19) propisano je da plan upravljanja za park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz saglasnost Ministarstva, dok je članom 54 stav 1 tačka 10 Statuta Glavnog grada („Službeni list CG - opštinski propisi”, br. 8/19 i 20/21) propisano da Skupština Glavnog grada donosi planove i programe iz oblasti zaštite životne sredine i energetske efikasnosti, propisuje akustičnozoniranje grada, proglašava zaštićena prirodna dobra na lokalitetima sa jedinstvenim prirodnim odlikama.